

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

На сьогодні наука не має такого методологічного потенціалу, щоб сформувати розвинуту внутрішню структуру методології. Методологію наука розуміє досить неоднозначно. У сучасній науці виділяють наступні варіанти структурного розуміння методології у сучасній науці [1, с. 111-120]:

1. Методологія – це певна сукупність філософських методів пізнання. До неї входять: індуктивний метод Френсіса Бекона, раціоналістичний метод Рене Декарта, діалектичний метод Сократа, Георга Гегеля, Карла Маркса, феноменологічний метод Едмунда Гуссерля, системний метод Людвіга фон Берталанфі, Уільяма Ешбі, Толкотта Парсонса тощо. Отже, із методології виключається величезна кількість конкретних методів і прийомів.

2. Методологія розглядається як система методів пізнання. Недоліком такого підходу є те, що методологія, з одного боку, звужується до розуміння тільки методів і тільки методів пізнання, а з другого боку, методологія стосується тільки пізнавальної діяльності. Діяльність характеризується трьома її різновидами: пізнавальною, практичною та оцінною, які взаємно доповнюють один одного [1, с. 111-120].

3. Методологія – це тип раціонально-рефлексивної свідомості, спрямований на вивчення, удосконалення і конструювання методів. Поняття «методологія» має два основних значення:

по-перше, це – система певних правил, принципів і операцій, що застосовуються у тій чи іншій сфері діяльності (в науці, політиці, мистецтві тощо);

по - друге, це – вчення про цю систему, загальна теорія метода [2, с.141].

4. Методологія – це система принципів наукового дослідження; вчення про науковий метод пізнання законів природи за допомогою сукупності методів дослідження, що застосовуються в будь-якій науці відповідно до специфіки об'єкта її пізнання [3, с. 132-134].

5. Відповідно до системно-діяльнісного підходу методологія досліджує взаємообумовленість, взаємозв'язок і залежність систем знань та систем діяльності [4, с. 244-246].

Термін «методологія» обов'язково передбачає вживання терміна «діяльність». На це звертав увагу Е. Г. Юдін: «Методологія, яка трактується у широкому значенні цього слова, є вчення про структуру, логічну організацію, методи і засоби діяльності. У такому розумінні методологія утворює необхідний компонент будь-якої діяльності, оскільки остання стає предметом усвідомлення, навчання і раціоналізації» [5, с. 302-308].

Методологія (від грец. *methodos* — шлях дослідження, спосіб пізнання і *logos* – слово, поняття, вчення):

1. Вчення про методи пізнання й перетворення світу.
2. Сукупність методів, що використовуються в будь-якій науці.

Отже, в загальному розумінні, методологія – це:

а) сукупність методів (прийомів, способів), які використовуються в теоретичній і практичній діяльності людей для реалізації поставленої мети;

б) вчення (теорія) про методи наукового пізнання і практичного перетворення дійсності.

Таким чином, методологія, за дослідженнями численної кількості науковців, – це вчення про структурну побудову, логічні конструкції, методи і принципи розв'язання наукової проблеми; вчення про основоположні принципи побудови, форми і засоби наукового пізнання дійсності.

Отже, методологія – це система принципів і засобів організації та побудови теоретичної і практичної діяльності, та вчення про цю систему.

Таким чином, методологія базується на сукупності принципів і методів, застосування яких у конкретному науковому дослідженні надає можливість розв'язати певну проблему. Методологія – це вчення про систему наукових принципів, і способів дослідницької діяльності. Методологію науковці визначають як вчення про методи, за допомогою яких пізнають об'єкт дослідження або предмет науки, тобто бухгалтерський облік. Методологія бухгалтерського обліку – це сукупність прийомів, за якими пізнається об'єкт.

З вищевказаного можна зробити висновок, що теорія бухгалтерського обліку формує систему знань щодо методології та організації бухгалтерського обліку спільної діяльності, використання облікової інформації для складання звітності спільним підприємством та оператором спільної діяльності, економічного аналізу, аудиту і контролю, прийняття управлінських рішень. Для регламентування організації бухгалтерського обліку у суб'єктів господарювання спільної діяльності без створення юридичної особи, слід визначити організаційно-економічні та правові засади їх спільної діяльності. А на їх основі, застосовуючи прийоми моделювання, моделювати загальні параметри роботи облікової системи організаційної структури у часі та за окремими укрупненими згрупованими видами фінансово-господарської діяльності.

Література:

1. Богомоллов А. С. Античная философия / А. С. Богомоллов. – М., 1985. – 232 с.
2. Веденов А. А. Моделирование элементов мышления / А. А. Веденов. – М.: Наука, 1988. – 504 с.
3. Горак Г. І. Філософія / Г. І. Горак. – К., 1997. – 289 с.
4. Желнов М. В. Предмет философии в истории философии / М. В. Желнов. – М., 1981. – 346 с.
5. Юдин Э.Г. Системный подход и принцип деятельности. Методологические проблемы современной науки / Э. Г. Юдин. - М.: Наука, 1978. - 392 с.